

העורך הראשי: אורי אבנרי

ראש המערכת: שלום כהן

עורכי־משנה: דוב איתן, ברוך נאדל, אורי סלע

עורך תבנית: סימה אילן

עורך כיתוב: איתן בכירול

צלם המערכת: יהודה זעירא

הכתב הראשי: עמנואל פרת

חברי המערכת:

יחיאל בשן, גינזה נבון, לילי נלילי, רותי ורד, ברוך זקני, יוחנן רובקה ורמי, אוסקר מאבוב, שכתאי לוי, משה לשם, אביבה סמו, עמוס קינו, סילבי קשת.

עורך דרוש: אריה אריאל

הצייר הראשי: שמואל ברנרד

מנהל מעבדה: נתן רוזן

שלמה אדיר

העתון הנקרא ביותר במדינה

2,616,278

אין בעולם סבל הדומה לסבלו של העיתונאי שיע לו מה לספר, אך בשל סיבה זו או אחרת אינו יכול לעשות זאת. אמנם, העולם הזה אינו סופך לשום לחץ כלכלי או מסלתי. יכול על כן לספר יותר מאשר עותן אחר הנאלץ לסוול לעבר בעליהו או מסלגה. אולם אפילו כאן ישנם סייגים מסויימים.

קחו, למשל, את הידיעה על מינויו של האלוף חיים לסקוב כסגן הרמטכ"ל. ידיעה ששובה מאד לכל הדעות — הן בגלל תוכנה הכשוי, והן בגלל האפשרויות הטמונות בה לעתיד. היא לא באה למשך עורונו אחר הנאלץ לסוול לעבר בעליהו או מסלגה. אולם הנאמן של העולם הזה היוודע לקרוא בין השורות.

הנה כמה ידיעות במדור תצפית, שפורסמו במשך חצי השנה האחרונה. אולי אחדות מהן עוררו בך, בשעתך, תמרון בשל ניסוחן המעורפל.

לפני כמעט שנה, בספטמבר 1954: „אדם שכראי לעקוב אחריו מקרוב הוא חיים לסקוב... הוא עגול לבוא בחשבון למינוי ממשרתי חשוב בעתיד הלא־רחוק.“ (תצפית, העולם הזה 881).

לפני שמונה חודשים, בסוף ינואר: „הקאריירה של חיים לסקוב...תקבע מפתח חדש אם ישנו דויד בן־גוריון לממשלה.“ (תצפית, העולם הזה 901).

לועמת זאת הודיע המדור תצפית למחרת יום העצמאות קצרות: „אל תצפה כי האלוף חיים לסקוב יפסיק בזמן הקרוב את למודיו בכריטיניה.“ (העולם הזה 916).

הידיעה האחרונה והסופית באה במדור תצפית לפני שלושה חודשים: „אלוף חיים לסקוב יפסיק את לימודיו בכריטיניה בעתיד הקרוב שנה לפני קבלת הדיפלומה. שיבתו הקרובה ארצה היא עתה וודאית.“ (העולם הזה 918).

מוסר ההשכל: אם תראה ערפל בהעולם הזה, דע שסופו להתבהר.

אורי אבנרי

מכתבים

איש השנה

...תואר איש השנה מניע נלכ מספר 1 של המדינה: מתום בנין, האיש שגילה את שפמו ואת מפא"י!

חגיגה רון, רחובות

גם אם השטרות תצמחנה חודש? ...דויד בן־גוריון, אם אמנם העולם הזה הוא, כדבריו, „השבעון המוזהב ביותר במדינה“, הרי מקומו על שער.

ישראל קולר, חיפה

...האזרה הישראלית הממוצע, אפשר לצייט ארי חו ברמות היה מעורבת: סוס (רוכבים עליו), פרה (חולבים אותו), חמור (הוא עור בחור כביכול מפלגה), חירק (הוא מרחיק בימה של תל־אביב), כלב (כלב הוא חו), פיל (הוא תורב את האה שלו לכל חור), קנגורו (הוא מכניס הכל לכיס) ותוכי (הוא חוזר אחרי דברי אדר ניו).

שאחזה בר, אחוזה

חייית בר מביבר הקורא בר זמר הבוקרים יעלה ויפרח...

מפאת חוסר תקציב, אנא הודיעו בשמנו כי בוקרי לביש בבית־יד (העולם הזה 918) מזמינים את הציבור הרחב להשתתף בטכס עליית על הקרקע שיערך ביום החמישי, אחד בספטמבר, בשעה 5 אחרי־הצהריים. בהשתתפות שרי־ממל ששל, האוטובוס יוצא בשעה 4 מצידי נלאון בתחנה המרכזית, תל־אביב.

בוקרי לביש, בית־יד

חשיבותו של רצינות... אילו היתה נישתכם קצת יותר רצינית (במין בן העמק של המלה) ראייה מפתכים על בעי יות המדינה מתוך ראייה רחבה יותר, ולוא היו המאמרים נכתבים פחות לשם ליבוי צינים ויותר לשם בקורת קונסטרוקטיבית, הרי שחונן הפוראים היה מרחב, ללא ספק, ומשקלכם כי דעת־הקהל בארץ היה עולה.

מדורות האחד בדור

צודקת בהחלט הציטטה שהבאתם במאמר ה־ עורך (העולם הזה 930) מפיו של דוד בן־גוריון. עתונכם הוא אנטי־ישראלי, הוא נגד העם, נגד דנו אנו ונגדכם עצמכם. זה שנה שאני מניין בניגודותיכם, ולא מצאתי בהם שמך דבר, שום אמרה או מאמר שהביאו או יביאו תועלת למדינה, לעם, למולדת.

א. מ. טבריה... המשימה שעלתה בדעתו של דוד בן־גוריון, לבצע שריפה קולקטיבית של כל העיתונות ה־ מוהמת והרעובה, לדעתו, מנלה מדי פעם סימני חיים מעל דפי דבר וחורו. סימני חיים אלו באים ללמד כי הנה ימים באים ועשן כמיר ית אך מבין כתיבי מערכת, „עתוני־הוהמה“ בישי ראל העמוקראטית. בן־גוריון עשה חסד בהע ניכר לכל העתונות שוחרת האמת את המלה „והמה“. על ראשו של מישהו בותר הכובע.

אתם אימרים שהנכם בלתי־מפלגתיים, אולם אתם משמיצים מפלגות, וביחוד מפלגה אחת, שאתם יודעים מי היא.

א. ש. בלי כתובת יסלח הקורא א. ש. על בורותנו. מי ?

היי, למענה לחלל!

בעיות החלל והצלחות המפוספות ראיות ל־ הפוצה רחבה, מאחר שלא רחוק היום ואנו נרי קיע לחלל ושם פנשו ביצורים העולים עלינו מבחינה טכנית. או, אולי, ינחתו הם על כדור־ הארץ, ואז חייבים אנו להיות מוכנים לקראתם. לכן, מקוה אני כי תיענו לבקשתי ותדפיסו מא־ מרים על בעיות אלה ובעיית החלל בכלל.

אברהם ארצי, חיפה העולם הזה, אלוף הכתבות על החלל בישראל, יטמון את ידו בצלחת המעופפת.

בעי נרצע

הנכרים שכתבו נליון האחרון של העולם הזה (931) כדי לשבח את דבריו של עתונאי אמריי מאי מסומסם על הנשים, נתנו תמונה נאמנה של עצמם.

אכן, האשה הישראלית היא מטומטמת. אחרת לא היתה מסוגלת לחיות אף רגע אחד עם הנכר הישראלי הממוצע, שהוא יצור חלוש־אופי, אנוכי ומסונק, ילד המחלה ביום נשואיו אכא אחרת באמא שניה.

דבורה בת־עמי, ירושלים קבעל הישראלי הממוצע יש לו רק עצה אחת: קח ראי והסתכל. כי אחר־כך תניד לעצמך שוד

הפרצוף אשר אשתד האימלה חייבת להסתכל בו בכל בוקר כשהיא מתעוררת אחרי לילה של חלומות פו על נכרים אמיתיים.

דינה ש. רמת־גן שפכתי דמעה חרישית על גורלו המר של ה־ בעל הישראלי, כפי שהוא מיוצג על־ידי ארבעת האכסמפלים הנחמרים שכתבו להעולם הזה. איזה אומג'לב, איזה אידיולים רמים ושאיפות נעלות, שרק נשים נועליות ואנוכיות כמוני מונעות את התפתחותם.

יש לי עצה שבוטה לאותם בעלים: עזבו את נשותיכם לשבעו, בשלז לעצמכם את הא־ רחות, נקו את המטבח, הלבישו את הילדים, נראה מה יישאר מן האיריאליים שלכם!

אשה נשואה, תל־אביב ערימה של כלים מלוכלכים, מן הסתם.

...וזכנו, הם מתלוננים שמחזיקים אותם כרצו עה? אם נעזוב את הרצועה לרנע, הם יתלו את עצמם...

חנה ש. פתח־תקוה זה תלוי, הקוראה חנה, זה תלוי.

...אתם מחממים על הבעל. מדוע לא תחשבו לרנע על האשה במסכנה? היא חולמת במשך שנים על נסיד הלומותיה נבר חוק, חסון, אמיי ועדין. היא פונשת בחור הנראה לה כהתנלמות כל היפה. הוא יחוש באוניה דברי אהבה עדינים. הוא נראה לה יחיד בדורו.

למחרת יום הנשואי, מה היא רואה? נכר נכ, הבא הביתה מלוצרוב, משתרע על הספה (עם הלעיליים, כמוכן), לא מוכר כל העירב, מפנה לה את הנכ בלילה, קם בבוקר עם אף עקום, רנשן שהקפה לא מוכן, ומתחבא מאחורי הקתון עד שהוא נעלם. רק אז יוצא המרצע מן השק.

אביבה גורן, חיפה...וחשמש לרציעת אוני בעל למשקוף?

קודות במעברה

...כמה הערות על רשימתכם, „כנסת להשכיר“ (העולם הזה 929): סיבת הצלחת הרשימות הכרי צנוניות בריבוי העולים לא נבעה מהיותם חקרי דעה פוליטית. רוב הזמן נכב העולים שחצויי ניס הלללים ובמורה מסויימת הם הפורנס־ביים. היו תחליף לשלטון מפא"י, אלה התאכזבו בחל־ קם הנדול כנלל כניסת מפלגות אלה להסתדרות הכללית ולאתר שהכירו בלשכת העבודה ה־ הלכות העבודה ה־ „צודקת“ ואת שיטת ה־ „תור“, לאנשים אלה לא נותרה בירה אלא לתמוך ב־ מפלגה שעוד לא הכירה בשלטון ההסתדרות.

ד. קסן, פתח־תקוה למרות העובדה שביום הבחירות עמדו לרשות

מפא"י במערכת תלפיות כל פפתחות המעברה — מנהל־עבודה, סדרני־עבודה בלשכה, אנשי הסוכנות ומנהל המעברה, לא עלה ביום להפי חיד איתנו מלמחת את גורלנו ביינו.

אין אנו חיים עוד בשנת 1951, אלא בשנת 1955, ואין אנו קוראים עוד רק את (שבועון מפא"י), אלא גם את העולם הזה.

אנו אומרים נליון: אם עד לבחירות הבאות לא ישתנה מצבנו לא נהסס מלבחור בינות־ השלום, אפילו אם נרע שהיא יונת מלחמה.

אומללי מערכת תלפיות, ירושלים

שרשרים דבר עכירה

לפי המדור תצפית, (העולם הזה 930) תצטרך הממשלה לפתח משרדים חדשים כביכול שפע השרים שיהיו בה. אני מציעה את המשרדים הבאים:

שר מנגנון־ההיגוש, שר השחיתות והמעליות, שר החיפוי על השחיתות והמעליות, שר האימוים והלחץ על פקידים שרים, השר המצוץ על הפיטורים המפלתניים מביטח לשנים אלה שפע של עבודה. אבל אני מאחלת להם כשלוו חרוין.

כרמלה סרן, ירושלים אין דבר, אפשר למנות גם שר לטי־שטוש כשלונו.

הבה נתחכמה

מעולם לא התרונתי על שום דבר כמו על מכתבה של אחת אסתר יעקובסון שכתבה מכתב להעולם הזה (931). היא אומרת שה„לבנים“ יעברו במרץ לעשות ילדים, כי אחרת אנתנו „השחורים“, נמלא את הארץ בילדינו. ואז מה יקרה למדינה, חסיושלום?

האשכנזים מתייחסים אלינו כמו שפרעה מלך מצרים התייחס אל אבותינו: „וואמר אל עמי הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו. הבה נמי חכמה לו פו ירבה...“

השכחה הנכרת יעקובסון מה קרה לפרעה? יונה לוי, רחובות

„קרייזלרר האשכנזים וחילים ירה ביס... אז נבהלו עלובי רוסיה, עולי מערב יאחזמו דעו...“

ירמיהו בשער טיטוס

האם עד כזה כך הניעה ההתבוללות וההת־ יוונת בארץ האת עד שישם אנשים כמו רבי ברוט קליון (העולם הזה 931) המוכנים להפיק את הרבר הקדוש מכל קדוש, הכמיב העקברי כתב התניד והמשנה, כדי להיטמע בין אלילי הוליבור?

טיטוס לא הצליח. גם רוברט קליון לא יצליח! עוצו עצה ותופר, דברו דבר ולא יקום, כי עמנו אלו!

אברהם ברלין, צפת שנאמר: „היו החוקים חקקי און, ו־ מכתבים עמל כתבו...“

ידידות לעולם חוזרת

עורך החידון „האם יש לך ידיד אמיתי?“ (העולם הזה 931) הרס את כל אשיליותי. האי „מנת“ המיר שאני מוקף יודים בנפש. אולם בהתאם לשאלה 1 שלחתי מברקים לכל חברי וביקשתי אותם לשלוח לי מיר הלוואה דרופה בסך 200 ל"י, כדי לכהון אב אמנם הם יודים אמיתיים. רבותי, התשובות שקיבלתי אינו ראוי יות לרפס.

עכשיו נשאר עורך החידון עצמו תקותי האה: רונה: אנה, שלח לי מיר ציק על כך 200 ל"י!

עווי גילן, ראשון־לציון מאחר שגורן החידון משוכנע כי גם ה־ קורא גילן הוא יידו בנפש, הוא פונה אליו באתה בקשה עצמה, רואה את החשבון כמחוסל.

טובה מפנינים

הייתה רוצה לבכש מכס את התמינה ש־ פורסמה תחת הכותרת „מי מכיר, מי יודע“ ונשלחה על־ידי אחד מקוראייכם שאמר תל־ מצא אותה בשוק תל־ פיות בחיפה (העולם הזה 926).

...אשר לכתבה על עדה מכנס המתפרסמת באתו נליון: ברור שאין זו כתבה לכתיב שאשה יש לה שתי עורות, מכונת, מטבח חריש ומודרני ועוד כהנה וכהנה, לא קשה לה לנלל ילדים, צריכים הייתם לכתוב על האשה ה־ עובדת, האפורה, ה־ אם, ולעל על אשה שעושה צחוק מעצמה ומצשלמת עטופת נר צות כסוים.

פנינה ציטר, חיפה התמונה מימין החוזרה לקוראה ציטר, רחוב הילל 12, חיפה.

צללים וצל־לים

רעיון ממשלת־הצללים, המעלה על הכתב שמות אישים גדולים על־מנת לעורר צחוק, רהיוו מע־ שה שפל של כותב המכתב (העולם הזה 930) ומעשה פויו של המערכת. אני מבקש מהקורא והמערכת לחזור בהם ממכתב זה.

מנחם שורצברג, רמת־ידן

בלי צל של ספק, מה שיש לנו עכשיו זה לא רק ממשלה של צללים, אלא ממשלה של צלילים, מלשון „צירי“, לדעת־הסתדר... חני אור, תל־אביב